

Nro. 17.

A' FELS. CSASZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indult Bétsből, Pénteken Augustus 28 ik napján
1807-ik esztendőben.

B é t s.

Itt a' múlt napokban volt két vagy három vers-
béli szép essők után, ismét igen nagy és tartós me-
leg idők járnak.

Bétsnek utzáin mostanság néhány sorokból
álló nyomtatást árultak a' Politzia' engedelme-
vel, a' mely irás által a' felől tudósított a' kö-
zönség; hogy Stiriának Graetz nevű várossában,
oda való születésü W. (Vesz) Jósef nevü bűnös em-
ber, a' ki magának F e r t l, és H e r r g o t t s l e n z
neveket adván, előbb egy czimborás társát a' ka-
tonák közzül elfzöktette, az után annak és más
gonosz barátjainak társaságokban 1801-ben Már-

tzius 24-kére virradó éjjel Graetz mellett a' Postaszekeret felprédálta, az utazókat és a' Conductört megsebesítette, ismét 1802 ben Jan. 5-dikén a' Postaszekeret hasonlóképpen felprédálta és a' Conductört halálra sebesítette, ugyántsak a' Postaszekeret 1803-ban Günzelsdorfnál még egyszer megtámadván, azt ismét kiprédálta, 's a' Conductört agyon lőtte, 's több sok ragadozást és lopást elpróbált, a' múlt Julius 16-ikán születése földjém életének 43-ik elztendejében felakasztatott. Az ember ifiú korában semmi mesterségre nem adván magát, eleinten tsapszékekben szolgáskodott (kellnerkedett) azután tekergésre adván magát, már még az elő számlált nagyobb tettei előtt is szenvedett két versben büntetést. Megfogattatásakór, hogy a' kiküldetett és rátámadott katonák keziből kimenekedhesfék, egy parasztot eltökéllett határozással agyon lőtt. A' törvényték előtt minden tetteit minden környülállásokkal egyetemben megvállotta.

H a d i T ö r t é n e t e k.

Stralsundból, a' Swéd fő hadi szállásról Jul. 27-dikén. Ezen hónap' 18-ikán még egyszer által küldetett Májor Báró Höpken a' Pomerániában fekvő Frantzia armadia fő vezéréhez, annak mostani fő hadi szállására Miltzowba, olyan rendeléssel, hogy azon fegyvernnyúgvást illető projektomot, a' mellyet a' Swéd Király Jul. 14-ikén a' Frantzia fő vezérhez küldött vala, irásban és valóságos kifejezése szerént terjessze annak eleibe, nem ok nélkül gyanakodván ő Felsége, hogy ezen projektum akkor talám nem a' maga valóságos

értelme szerént magyaráztatott volna. A' Frantzia Vezér felelete azonközben most is tsak a' vólt, a' mi előbbször, hogy a' kivánt fegyvernyúgvás helyre nem állhatna külömben, hanemha Stralsundba a' Frantzia seregek bébotsattatnának. — A' mi a' Koppenhága körül tartózkodó nagy Anglus hadi hajós sereget illeti, ennek czélozása felől meg ma sem lehet semmi bizonyost tudni. Ugy látszik, hogy bizonyos környülállásoknak elkövetkezéseig félbe szakasztotta az eleibe adatott plánumnak folytatását. — A' Koppenhágából Aug. 8-dikán indúlt levelek szerént, bizonyos az, hogy sok laposs hajók vannak ezen hadi hajós sereggel, a' mellyek arra valók, hogy katonaságot tegyenek ki a' partra, azt is bizonyosnak lenni erősítik, hogy 15 ezer emberből álló fegyveres sereg ül a' hajókon, a' mely valahova ki fog szállani, hogy ha a' környülállások kivánni találják.

Egy más levélben így irtak Koppenhágából Aug. 8-ikán: — „A' mi szigetünket Seelandiát (a' mellyen Koppenhága várossa fekszik), mint valami ostromsántzok úgy körül kerítették az Anglus hadi hajók: hanem a' mi Országlószékünknel még eddig semmi hivatalos jelentést nem tettek czélozások felől. Ma estve felé 4 Anglus Linea hajók mútatták meg magokat kikötőhelyünk előtt 40 szállító hajókkal egygyütt.

Egy harmadik tudósító úgyantsak Aug. 8-ikán és ugyan ott így fejezte ki a' jelen való környülállásokat illető közönséges vélekedést: „Noha az Anglus hajós seregnek nállunk lett váratlan megjelenésére nézve a' közönség még ma is éppen olyan nyúghatatlanság nélkül van, mint mind eddig volt,

tzius 24-kére virradó éjjel Graetz mellett a' Postaszekeret felprédálta, az utazókat és a' Conductört megsebesítette, ismét 1802 ben Jan. 5-dikén a' Postaszekeret hasonlóképpen felprédálta és a' Conductört halálra sebesítette, ugyántsak a' Postaszekeret 1803-ban Günzelsdorfnál még egyszer megtámadván, azt ismét kiprédálta, 's a' Conductört agyon lőtte, 's több sok ragadozást és lopást elpróbált, a' múlt Julius 16-ikán születése földjém életének 43-ik esztendejében felakasztatott. Az ember ifiú korában semmi mesterségre nem adván magát, eleinten tsapszékekben szolgáskodott (kellnerkedett) azután tekergésre adván magát, már még az elő számlált nagyobb tettei előtt is szenvedett két versben büntetést. Megfogattatásakór, hogy a' kiküldetett és rátámadott katonák keziből kimenekedhesfék, egy parasztot eltökéllett határozással agyon lőtt. A' törvényték előtt minden tetteit minden környülállásokkal egyetemben megvállotta.

H a d i T ö r t é n e t e k.

Stralsundból, a' Swéd fő hadi szállásról Jul. 27-dikén. Ezen hónap' 18-ikán még egyszer által küldetett Májor Báró Höpken a' Pomerániában fekvő Frantzia ármadia fő vezéréhez, annak mostani fő hadi szállására Miltzowba, olyan rendeléssel, hogy azon fegyvernnyúgvást illető projektomot, a' mellyet a' Swéd Király Jul. 14-ikén a' Frantzia fő vezérhez küldött vala, irásban és valóságos kifejezése szerént terjessze annak eleibe, nem ok nélkül gyanakodván ő Felsége, hogy ezen projektum akkor talám nem a' maga valóságos

értelme szerént magyaráztatott volna. A' Frantzia Vezér felelete azonközben most is tsak a' vólt, a' mi előbbször, hogy a' kivánt fegyvernyúgvás helyre nem állhatna külömben, hanemha Stralsundba a' Frantzia seregek bébotsattatnának. — A' mi a' Koppenhága körül tartózkodó nagy Anglus hadi hajós sereget illeti, ennek czélozása felől meg ma sem lehet semmi bizonyost tudni. Ugy látszik, hogy bizonyos környülállásoknak elkövetkezéseig félbe szakasztotta az eleibe adatott plánumnak folytatását. — A' Koppenhágából Aug. 8-dikán indúlt levelek szerént, bizonyos az, hogy sok laposs hajók vannak ezen hadi hajós sereggel, a' mellyek arra valók, hogy katonaságot tegyenek ki a' partra, azt is bizonyosnak lenni erősítik, hogy 15 ezer emberből álló fegyveres sereg ül a' hajókon, a' mely valahova ki fog szállani, hogy ha a' környülállások kivánni találják.

Egy más levélben így irtak Koppenhágából Aug. 8-ikán: — „A' mi szigetünket Seelandiát (a' mellyen Koppenhága várossa fekszik), mint valami ostromsántzok úgy körül kerítették az Anglus hadi hajók: hanem a' mi Országglószékünknel még eddig semmi hivatalos jelentést nem tettek czélozások felől. Ma estve felé 4 Anglus Linea hajók mútatták meg magokat kikötőhelyünk előtt 40 szállító hajókkal egygyütt.

Egy harmadik tudósító ugyantsak Aug. 8-ikán és ugyan ott így fejezte ki a' jelen való környülállásokat illető közönséges vélekedést: „Noha az Anglus hajós seregnak nállunk lett váratlan megjelensére nézve a' közönség még ma is éppen olyan nyúghatatlanság nélkül van, mint mind eddig vólt,

és kikötőhelyünknek védelmeztetésére telyességgel semmi rendkívül való készülétek nem tétettek: tsakugyan azt kezdik az ellenséges hajóseregnek minden további mozgulásai mutatni, hogy még is tsak valamely ellenséges czélozással kell annak ellenünk lenni. Ismét 5 Linea hajók és egy szállító hajók csoportja érkezett-meg. Ugy szollván egész szigetünket körül övedzték az Anglus Linea, Fregát, és egyéb apróbb hadi hajók. Az ő főbb erejek, a' mellyet valami 18 Linea hajokra és számos Fregátokra számlálnak, Koppenhága és Helsingör között állapodott-meg. Admirális Keats Aug. 4-dikén a' Belt szorossán vezett által 4 Linea hajóval 5 Fregáttal és 8 apróbb hajókkal, 's inntől fogva egész Kielig egy szakadatlan telegraphusi lineát állítottak fel az Anglusok. Egy szóval itt, ha tsak az Orosz Udvar által felvállaltatott közbenjárás eleit nem veszi, igen fontos történeteket lehet várni. — Erössítik, hogy a' Swéd tartományokból is 2 Regementek vették volna útjokat azon Schoniai Swéd partok felé, a' honnan leg rövidebb a' Seelandiába való általevezés.

Kielből Aug. 8-kán. Anglus Követ Jackson úr Londonból ide érkezvén, ma audientzián vala a' mi Koronaörökös Hertzegünknél, a' melly után ő Királyi Hertzegsége a' maga fő Ministerével Gróf Bernstorfal és Adjutánsával Bülowal, Koppenhága felé útnak indúlt. Ugy halljuk, hogy az Anglusok azt kívánnák, hogy a' Cronenburghi erősséget Helsingör mellett engedjük által az ő seregeiknek, hanem az ő kívánságokat kereken megtagadta a' mi Korona Hertzegünk.

S w é d O r f z á g.

Malmöéből (Schöniában) Julius 27-dikén. Királyunk ő Felsége még Stralsundban van, a' hol minden nap foly a' verekedés, minthogy az örző sereg minden éjjel ki szokott ütni. Minthogy a' feltétel, a' mely alatt Marschal Brüne a' fegyvernyúgvást el fogadni akarja, és a' melytől telyességel el nem akar állani, t. i. Stralsundnak általadattatása, olyan, hogy arra a' Király magát semmi féle képpen réá venni nem akarja, tehát innen egy hózfzas és véres ostromlásnál egyebet nem várhatunk.

A' Swéd Király még Julius 14-dikén is közönséges audientziát adott Stralsundban egy rendkívül való Követnek, 18-ik Lajos Király Követjének nevezete alatt.

N a g y B r i t a n n i a.

Londonból Aug. 4-ikén. Minekutánna kikötőhelyeinkből minden expeditzióink a' kirendelt helyek felé eleveztek, már most a' kereskedő hajóknak is, a' mellyek minden kikötőhelyeinkben letartóztatva valának, megengedettett, hogy azokból telyes szabadsággal kievezhessenek, 's útjokat a' neutrális kikötőhelyek felé folytathassák. —

Úgy halljuk, hogy az egygyik expeditzióink Vlieszingenhez evezett volna által az Admirális Essington vezérlése alatt, a' honnan olyan hír érkezett vízfza, hogy a' fegyveres sereg, a' melyet ez a' hajós Ofztály oda vitt, a' Generális Baird vezérlése alatt haladék nélkül kiszállott vol-

na a' partra, de erről még bizonyosabb tudósítást várunk.

E l e g y e s D o l g o k .

H a m b u r g várossából azt irták Augustus 12. d i k é n , hogy azon a' vidéken naponként számosodtak a' Frantzia és vélek szövetségben lévő fegyveres seregek. Az nap' is 1200 ujjabb Spanyol katonák érkeztek-meg, 's a' következő napon még többet vártak. Hamburgtól fogva Lübeckig egy szemmel tartó erőss kordon fog vonattatni. — Hertzeg Ponté-Corvo, a' kire itt a' fő kormányozás látszik bizattatva lenni, hol itt Hamburgban, hol Lübeckben, hol Bremában tartózkodik. — Közönséges vélekedés itt, hogy az Anglus hadi és szállító hajók, a' mellyek Seelandia szigetét körül vették, tsak abban az esetben fogják ezen szigetet és Koppenhágát megtámadni, ha a' Frantziák és az ő szövetségeseik, innen a' száraz felől által lépnek a' Dánus birtokoknak határaikra.

Dé i Német országban vigabb foglalatosságok folynak, a' hol a' Westphaliai Király Jeromes Frantzia Printz és Würtembergi Katalin Kir. Hertzegné között való házassági kötés Augustus 12. d i k é n este, p r o c u r a t i o által megesvén, a' lakadalom egyéb környülállásai is Párisban nem soká Császári fényes pompával fognak véghez menni, a' melyre oda nagy számmal gyülekeznek a' hivatalosok. Marschal Bessieres, a' kire a' Menyaszfzony megkérése és eljegyzése volt bizattatva, 13-dikban útnak indúlt onnan Páris felé. Ugyan oda 14-ikben reggeli 7 órakor a' Menyaszfzony

is útnak indult a' melléje rendeltetett Udvari személyekkel egyetemben, a' kik között van nevezetesen Státusminister Mandelslohe, a' kire mint teljes hatalommal felruházott Királyi Biztosra van bizattatva, hogy a' Hertzeg Afzszont a' Frantzia Biztosoknak, az eleibe adatott formálítások szerént Straszburghban adja által.

Más nagy vendégek között a' Rénusi Szövetség Primássa, és a' Bádeni Örökös Hertzeg is Kedvessével Stephani Napoleonnal egyetemben, útnak indultak Páris felé.

Az Ánglus Kereskedésre nézve azt a' kedvetlen következtetést olvassuk a' Tilsiti békeségkötésnek, hogy sok Ánglus kereskedők, a' kik Pétersburghban megtelepedtek vala, onnan mostanában bátorságnak okáért eltávoztak, azt várván kétségtől, hogy a' dolgoknak megváltozott ábrázata mi némű színt fog még továbbat magára venni.

A' Parlamentomban az Ánglusok fegyveres erejének mennyisége fordúlván közelébb elő, azt vetették az ujj Ministerium pártfogói a' régi Ministereknek szemekre, hogy elmúlatták volna, az országvédelmezésére szükséges fegyveres erőnek nevelését, a' melyre az előbbeni Ministerek közül egygyik felszollalván megmútatta, hogy Angliának a' maga nagyságához és népességéhez képpent oly számos fegyveres serege áll lábon, a' mennyit a' maga védelmezésére még egy nemzet is elő nem állított. A' reguláris katonaság' számát 182 ezer, a' tartományi vagy nemzeti katonaságot 77 ezer, a' tengeri minden nemű katonaságot, hajós legényeket, etc, 140 ezer, az ártilleriát

20 ezer emberekre, mind egygyütt 400 ezerre tette. Ezeken kívül lehet még (az ö meggyőződése szerént) az Angliai önként vállalkozók számát 300 ezerre, az Irlandiaiakét és Skotziaiakét is 100 ezerre számlálni.

Warschaueri Hertzegség.

A' Warschaueri Hertzegség Constitutiójának folytatása:

VII-ik Titulus. A' Kerületbéli Diétákról és a' Közönségek Gyűléseikről. 50) A' Kerületbéli Diéták a' Kerületekben találtató Nemesekből, 51) a' Közönségek Gyűlései pedig a' polgári és nem nemes tulajdonosokból, 's azon egyéb polgárokból állanak, a' kiknek, a' szerént mint idealább előadódik, abban részesülni jussok van. 52) A' Kerületek és Közönségek Gyűléseit a' Király hivatalja öszsze, a' kinek meghívó levelében, az öszsze-gyülekezés helye és napja, 's a' tanátskozás' tárgya és ideje, ki lesznek fejeztetve. 53) Senki nem voksolhat, a' ki 21 esztendőt nem ért, jussaival nem él, és az gyermeki idő alól fei nem szabadított, a' melly ezután minden eddig való törvények és szokások ellen, az ifjunak 21 esztendőskorában történik. 54) Minden Kerületi Gyűlés választ a' Diétára egy Követet, 's Departamento-mi, és Kerületi Tanátsosoknak, valamint szintén Itélőbiráknak való Candidatusokat is. 55) A' Kerületi Gyűlésekben a' Király által neveztetendő Marschal ülelöl. 56) Minden Kerület 10 Series-re, és minden Series néhány Districtusokra osztatik-fel. 57) A' Közönségi Gyűlések Követeket

neveznek a' Diétára. Ők készítik a' Közönségekben szükséges Tanácsosoknak való Candidátusok kettős laistromát. 58) A' Közönségek Gyűléseiben való voksolás jussával bír, minden nemes tulajdont nem bíró polgár; minden fábrikának és mesteremberi műhelynek tulajdonosa; minden kereskedő, a' kinek 10,000 Lengyel (2500 Német) forintot érő éladni való portékája van; minden Plebánus és Vicarius; minden a' féle kézimester vagy polgár, a' ki magát valami olyan talentoma, tudománya, vagy találmánya által megkülönböztette, mellyel a' kereskedésnek vagy mesterségeknek valami szolgálatot tett; minden altiszt és közkatona, a' ki megsebesedvén, vagy néhány rendbéli táborozásban jelen lévén, a' katonaságból való kilépésre engedelmet nyert; minden még szolgálatban lévő altiszt és katona, a' ki jó magaviselete által valami jutalmat nyert; minden rangú feltisztek. 'Tsak azon egy esethen nem élhetnek a' még valóságos szolgálatban lévő katonák, al és feltisztek, az ő ezen tikkelyben meghatározott jussokkal, midőn t. i. éppen azon városban vannak őrizeten, a' hol Gyűlés tartatik. 59) A' voksoló jussal bíró tulajdonosok laistromát a' Közönségi Tanácsok készítik 's az Adószedők vidimázzák; a' Plebánusokét és Vikáriusokét a' Praefectusok készítik és a' Belső Minister vidimázza; a' többeket is hasonlóképpen mind a' Praefectusok készítik, és a' Szenátus erőssíti-meg végképpen minden esztendőre egyszer. Azon polgárok, a' kik gondólják, hogy voksolásbéli jussal bírhatnak, egyenesen a' Szenátushoz járulhatnak

kérő 's az a' mellé tett bizonyság leveleik által.
 60) A' Szenátus, ha gyanakodik, hogy a' voksolás-
 béli jussal biró polgári laistromnak készítettések-
 hez valamely igazságtalanság férhetett, ujj laistrom-
 nak készítettését parantsólhatja. 61) A' Közönsé-
 gi Gyűlések egy Districtusban nem egyfersmind,
 hanem egymásután tsak nyoltz-nyoltz nap múlva
 hivattathatnak özfze, kivéven Warschaut, a' hol
 kétkét Közönségek tarthatják gyűléseiket egyfers-
 mind. 62) A' Közönségi Gyűlésekben egy polgár
 ülelől, a' kit a' Király nevez ki. 63) A' Kerületi
 és Közönségi Gyűlésekben semmi némű előadások-
 nak nem lehet helyyek; ők tsak Diétára küldendő
 Követeket és Candidátusokat választhatnak, kik-
 nek számok, mint feljebb megmondódott, a' Ki-
 rályi özfzszehívó lelélben meg leszs határoz-
 tatva.

VIII-ik Titulus. A' Hertzegség felosztatása és
 administratziója. 64) Az egész Hertzegség 6 De-
 partamentomokra osztatva marad. 65) Mindenik
 Departamentom egyegy Praefectus által adminis-
 traltatik. Minden Departamentomban lesznek
 két Tanátsok: egy a' perlekedést illető tárgyakra
 nézve, a' melynek leg alább 3 és leg feljebb 5 tag-
 jai lehetnek; és egy Közönséges Departamentális Ta-
 náts, a' melynek leg alább 16, és leg feljebb 24 tagjai
 lehetnek. 66) A' Districtusok egyegy Al-Praefectus
 által administráltatnak. Mindenikben leszen egy
 Districtuális Tanáts, a' melly leg alább 9, és leg
 feljebb 12 tagokból állhat. 67) Minden Közönség
 egy Polgármester által administráltatik; és min-
 den Közönségnek leszen egy Közönségi Tanáts,

a' melly a' 2500 vagy kevesebb lakosú Közönségekben 10, az 5000 vagy kevesebb lakosú Közönségekben 20, az 5 ezeret fellyül haladóokban pedig 30 tagokból állhat. 68) A' Praefectusokat, Praefecturális Tanátosokat, Al-Praefectusokat és Polgármestereket, a' Király nevezi előre való Candidatió nélkül. A' Departamentális és Kerületi Tanátosok tagjait hasonlóképpen, valamint szintén a' Közönségi Tanátosok tagjait is, azokat a' Kerületi ezeket a' Közönségi Gyűlések által készítettett kettős laistromból, a' Király nevezi-ki. A' Departamentális és Kerületi Tanátosok tagjai minden két esztendőben, a' Közönségi Tanátosok pedig minden esztendőben megújittatnak fele részint. A' Departamentális, Kerületi, és Közönségi Tanátosok, magok választanak magok között Elölülőt magoknak.

IX ik Titulus. A' Törvényfolyás állapotja. 69) A' Warschauer Hertzegségben a' Napoleon Codex (a' Frantzia törvényes könyv) fog a' törvény' sinormértékéül szolgálni. 70) A' törvénynek kiszolgáltatása a' közönség előtt esik mind a' polgári mind a' büntetést illető tárgyakra nézve. 71) Minden Kerületben leszen egy, Birákból álló Itélőszék, minden Departamentomban egy Polgári Al-törvényes szék, minden két Departamentomokban egy büntető Itélőszék, 's az egész Hertzegségben egy olyan Törvényes szék, a' melly eleibe az Al-székekről vitettetnek (apelláltatnak) a' tárgyak. 72) A' kassáló (selfüggesztő vagy semmivé tévő) Itélőszék' foglalatosságait a' Státus Tanátos folytatja. 73) A' Birákból álló Itélőszék tagjait, azon

hármas laistromokból nevezi-ki a' Király, a' mellyek a' Kerületi Gyűlések által készítettnek, és a' mellyek egy harmad részint minden 2 esztendőben ujjak által tseréltetnek fel. 74) A' törvényes állapot független. 75) Az Alítélőszékek', Büntető Itélőszékek', és az Apellatio' széke Birait, a' kiknek hivataljok hóltokig tart, a' Király nevezi-ki. 76) Az Apellatio' széke kívánhatja a' Királytól, vagy a' Királyi Prokurátornak vagy valamely Elölülőjének jelentése által, valamely Birának, a' ki felől, hivatalában való rossz eljárása gyanú támad, letétettetését. Az Apellatio' széke' Birájának letétettetését pedig, mint a' felfüggesztő vagy semmivé tévő Szék dolgainak folytatója a' Státus Tanáts, kívánhatja. Csak ezen két esetekben rendelheti a' Király valamely Birónak letétettetését. 77) A' Törvényes és Büntető Székeknek ítéleteik a' Király' nevében adattatnak-ki. 78) A' megkegyelmezés' jussa a' Királyt illeti; csak ő engedheti-el vagy változtathatja-meg a' büntetést. —

X-ik Titulus. A' Fegyveres erőről. 79) A' fegyveres erő áll 30 ezer, minden féle valóságos katonai szolgálatot tévő emberekből. A' Nemzeti katonaság nints ide számláltatva. 80) A' Király általhivattathatja ha akarja a' Warschaueri Katonaságnak egy részét Szakszoniába, olyan feltétellel, hogy ugyan annyi számú Szakszoniai katonát küld által annak helyébe Warschauba. 81) Ha a' környülállások azt találnák kívánni, hogy a' Warschaueri katonaságon kívül Szakszoniai katonaságot is küldjön a' Király ezen Hertzegségbe,

ez, semmi uj j adót vagy közönséges terhet ne okozzon, azonkívül, a' mi már a' Finantziiai törvények által meg van határoztatva.

XI-ik Titulus. Közönséges Intézetek. 82) Minden Titulárisoknak hivatalaik, a' mellyek nem holtigtartók, a' Vice-Királyt is ide értvén az Ország' Követeit pedig kivévén, a' Király által, annak tettése szerént vissza vétettethetnek. 83) Egy ember sem viselhet a' Warschoui Hertzegségben, sem papi, sem polgári, sem birói hivatalt, a' ki nem azon Hertzegségben született. 84) Az Országlószéknek, Törvényhozó Gyűlésnek, Administratióknak, és Törvényes Székeknek minden Aktáik nemzeti nyelven irattatnak. 85) A' Lengyel Országban ez előtt fennállott Polgári és Katona Vitézi Rendek, megtartatnak. 86) A' jelenvaló Constitutionale Statutum tökéletesítetténi fog a' Király Rendeléseit által, minekutánna azok a' Státustanátsban fontolás alá vétetődnek. 87) A' Törvények és egyéb közönséges Administratiobéli Rendelések, a' Törvények Bülletinnyében hirdettetnek ki, és semmi egyéb módon való kihirdetésekre nem leszen szükségek, azért, hogy kötelező erővel birjanak.

XII-ik Titulus. Bizonyos időszakaszig tartandó Intézetek. 88) A' most fennálló adófizetések ezen állapotban maradnak az 1809-ik esztendőnek 1-ső Januariussáig. 89) A' fegyverés seregnek jelenvaló számán és intézetein semmi változás nem fog esni, míg a' leg előbbször öfzfe gyűjtetendő Diéta ezek eránt valamelly határozást nem teszzen. — „

„Alá i r t á k : — „Az Országló Commissió tag-

jai, Malachowski, mint Elölülő : Gu'akowski; Potowski Stanislaus; Dzialinski; Wibicki; Bilinski; Sobolewski; Luczewski, mint közönséges Secretarius.

„M i N a p o l e o n, Isten' kegyelméből és a' Konstituzió által Frantziák' Császárja, Olasz Király, 's a' Rénusi Szövetség' Védelmezője, helybehagytuk és helybehagyjuk a' jelenvaló Constitutionale Statutumot, a' mely nekünk a' Tilsiti Kötés 5 ik cikkelyének betölttetése végett előnkbe terjesztetett, és a' mellyet mi alkalmatosnak itélünk lenni arra, hogy a' mi Warschau és Nagy Lengyel ország eránt való felvállalt kötelességeinknek megfelelhessünk, minthogy ezen Constitutionale Statutum ezen népeknek szabadságaikat és jussaikat a' szomszéd Státusoknak tsendességeikkel egygyütt fennállhatóva teszi. Költ a' Dresdai palotában Jul. 20-kán 1807-ben. — „

„Aláírta : N a p o l e o n.

A' Császár parantsolatjára : M e r e t, Minister-
Státus - Secretarius.

T u d o m á n y o s T u d ó s í t á s.

G o r o v é L á s z l ó Urnak megént egy eredeti magyar munkája jelenik meg az olvasó világ előtt, melynek ez a' cím irása: A z é r d e m e s K a l m á r. Magyar történeten épült árzékenyítő darab, mely folyt 1802-ik esztendőben, Magyar Országnek egygyik népes városában. — Ennek a' darabnak készítésére a' szerzőnek az adott alkalmatosságot, hogy gyakori utazásai között tapasztalta, hogy sok helyeken (leg inkább pedig Er-

délyben) alávalóságnak tartják a' kereskedést, és így meg vetik a' kereskedőket: de nagyobb alávalóság a' kereskedést alávalóságnak tartani. Kettő tehát a' tziel, mellyet a' Szerző ezen munkájával elérni akar, az első az, hogy nagy hiba egyáltalán az embert nevéért, vagy élete' módjáért meg vetni, másodszor igen nagy gyengeség különösen gyűlölni a' Kalmárokat. Igyekezett a' szerző először mind a' két állítását jól meg vitatni, másodszor a' mostani világnak szóllása módja szerint beszélni. Egy egyenes szívű Magyar Kísaszonyt fog Ott illi á b a n kiki tsudálni; egy különös derék férfiat R o m j e s e k i Kalmárban be-tsülni. Az utólsónak egy nemes tselekedetét ábrázolja a' szép rézmettzet a' munka előtt.

A' munkának árra kötetlen 51 xr.

Találtatik Pesten Kis István, és más Könyvárosoknál is, és mind a' két részébe a' Magyar hazának szélyel küldetett.

H i r a d á s.

Hazánkbeli Papirosnak Pesten, Kassán, és Debreczenben való árúltatásáról.

Nemes Gömör és Kis Hont Vármegyében lévő Oktinai, Murányi, Tiszafai, Rokfalvai, és Nadabulai Papiros malmoknak mostani Birtokosaik abban egyeztek meg, hogy minden készitendő papirosaikat egy kereskedő Társaságra bizzák eladás végett, mellynek Igazgatója Rosnyón Mayer Izráel Ur legyen. Az eddigvaló vevő Uraknak, és az egész Hazának nagyobb könnyebbségére:

P e s t e n, Liedemann Sámuel Urnál,

K a s s á n, Schiedler Antal Urnál,

Debrezenben, Rukel és Schmidt Uraknál, ezen Papirosok mindenkor meghatározott áron készzen fognak találatni. Minthogy már ezen Papirosoknak jóságok elegendőképen esméretes, az árokra nézve is mindenkor a' környülállásokhoz képest a' legjutalmasabb ár fog meghatároztatni.

Külömben, a' kinek tetszik, Rosnyón magához Mayer Izráel Urhoz folyamadhathik:

* *

Rogács József ifjú Magyar Szabó mester, néhai Rogács Pál udvari Magyar Szabónak a' fia, a' ki az itt lakó, sőt az ide gyakorta jött Magyar Uraságok előtt is igen esméretes volt, és a' Magyar Nemes testörző Seregnék is 20 esztendőnél tovább szolgált, ennek az el múlt 1807-dik esztendő December hólnapjában meg halálozott Rogács Pál híres Magyar Szabómesternek a' fia Rogács József mind meg holt édes atya hasznos szolgálatjára, mind tulajdon alkalmazatos voltára, és a' Szabómesterségben való esméretére nézve mind a' Magyar Nemes testörző Seregnél fel vétetett, mind sok itt lakó Magyar Uraságoknak szolgálatjokban meg tartatott. Ez az ifjú Szabómester a' Magyar Publicum szolgálatjára magát ajánlya, és arra kötelezi, hogy azoknak, a' kik őtet meg keresik, leg nagyobb készséggel, serénységgel, és betsüllettel fog szolgálni. Mostani lakása az úgy nevezett Bauernmarkton, az ezüst ló tzipmerü és 629-dik számú házban van.